

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

20. juni 2014

STR. 8

ZAŠTO SAMO RUSKI INFRASTRUKTURNI PROJEKTI NISU DOBRODOŠLI EU?

SADRŽAJ:

NAFTA:

- BP: Rusija će kapitalizovati na rastu potrošnje nafte (OVDE)
- Ekstremisti zauzeli iračku rafineriju? (OVDE)
- MOL otvorio regionalnu kancelariju u iračkom Kurdistanu (OVDE)
- Američki izvoz nafte najveći je u 15 godina (OVDE)
- LUKoil pregovara o udelu u offshore polju u Gani (OVDE)
- Shell prodaje većinu udela u Woodside-u za 5 mlrd.\$ (OVDE)
- Banka BNP predala američkim vlastima dokumentaciju o poslovanju sa naftnim kompanijama (OVDE)

GAS:

- Moskva: EU neće prekogranične projekte gde učestvuje Rusija (OVDE)
- Slovačka može dnevno da dobija 90 mil m³ gasa iz EU (OVDE)
- Gasprom: EU kompanije nemaju pravo to da rade – EU: Postupak je „savršeno legalan“ (OVDE)
- Nova tužba Gasproma protiv Naftogaza (OVDE)
- Gasprom će dobiti avans od 25 milijardi dolara iz Kine (OVDE)
- EU odbacila plan gradnje dva LNG terminala u Finskoj i Estoniji (OVDE)

REGION:

- Počelo suđenje za dokapitalizaciju Energopetrola (OVDE)
- Presuda Sanaderu putuje u Ženevu – MOL gubi upravljačka prava? (OVDE)
- Hrvatska: Uskoro tenderi i za onshore istraživanje nafte (OVDE)
- Energean Oil & Gas: Nafte i gasa ima svuda oko podmorja Crne Gore (OVDE)

STR 3

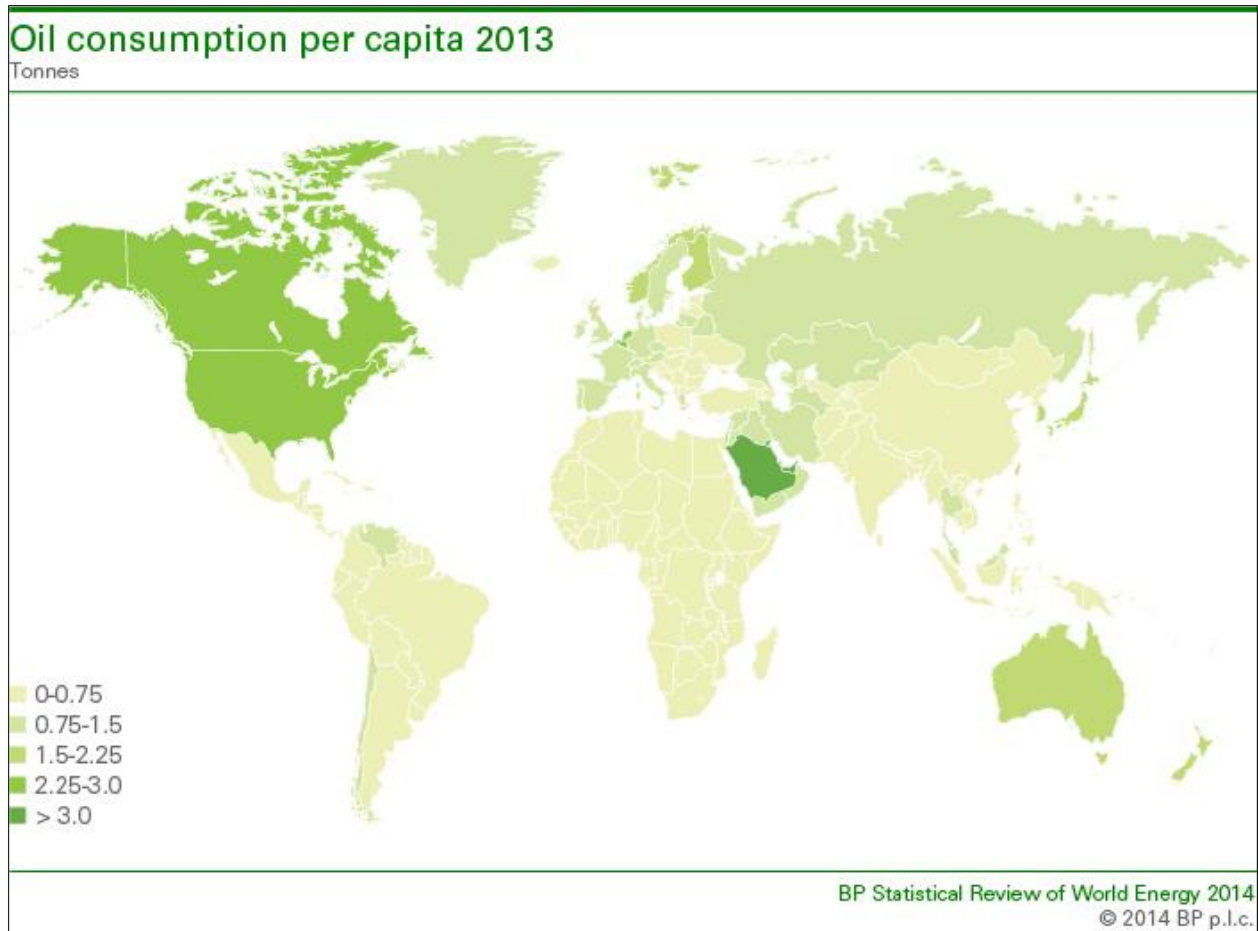
ЖИВОТ НИКАД НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ

Енергија живота

BP: Rusija će kapitalizovati na rastu potrošnje nafte u svetu u narednoj dekadi

MOSKVA – Globalna potrošnja nafte i gasa raste i Rusija je u dobroj poziciji da kapitalizuje taj trend, pokazuje pregled naftne kompanije BP, koji je u ponedjeljak predstavio na Svetskom naftnom kongresu (WPC) u Moskvi čelnik britanskog kolosa Bob Dudley. „U 2013. Rusija je bila, kombinovano, najveći svetski proizvođač nafte i gasa i najveći izvoznik energije“, rekao je

Dudley. Nafta, gas i ugalj ostaće tri vodeća svetska energenta najmanje tokom naredne dekade, dok će im se polako približavati obnovljivi izvori, stoji u izveštaju BP. SAD i Kina će zajedno zahvatiti 70% svetskog rasta u potrošnji energije. Kina je 2007. pretekla EU u potrošnji energije, a SAD u 2010, a ukupno Severnu Ameriku prošle godine, rekao je na moskovskom samitu čelnik ekonomskog sektora BP-a Christof Ruhl. S druge strane, zemlje OECD su u poslednjoj dekadi zadržale na istom nivou potrošnju energije, iako im je u međuvremenu BDP porastao 18%. U EU, potrošnja energije je prošle godine bila na nivou iz 1988, uprkos kumulativnom ekonomskom rastu od 54%, rekao je Ruhl. *Moscow Times*

**ЖИВОТ НИКАД
НЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ**

Енергија живота

Ekstremisti privremeno zauzeli iračku rafineriju

BAGDAD - Sunitski ekstremisti zauzeli su u sredu najveću iračku naftnu rafineriju u Baidžiju, na severu zemlje, gde su, prema izjavama očevidaca, okačili crne zastave. Irački bezbednosni zvaničnici, međutim, sopštili su u četvrtak da su povratili kontrolu nad rafinerijom, na 250 kilometara od Bagdada. Rafinerija je bila pod opsadom ekstremista otkako su prošle sedmice pokrenuli ofanzivu na više gradova severnog Iraka. Najveći deo iračke naftne infrastrukture nalazi se na jugu zemlje, do kog još uvek nisu doprli sukobi, koji bi prema ocenama ekspetrata mogli gurnuti cenu barela na iznad 125\$. Istovremeno agencije javljaju da vodeće svetske agencije ubrzano evakušu svoje radnike iz Iraka.

MOL otvorio regionalnu kancelariju u iračkom Kurdistanu

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna Grupacija MOL objavila je u utorak da je otvorila novu

regionalnu kancelariju u Erbilu, na području Kurdistanu u severnom Iraku. Kancelarija će biti odgovorna za nadzor poslovanja na Bliskom istoku i u Africi. Očekuje se da će takva organizacija rada omogućiti MOL-u racionalnije planiranje i odlučivanje u skladu sa strategijom firme i time dovesti do veće produktivnosti, saopšteno je iz MOL-a, javlja Portfolio.hu.

Američki izvoz nafte najveći je u 15 godina

VAŠINGTON - Američki izvoz sirove nafte zabeležio je u aprilu ove godine nivo od 280.000 barela na dan (bd), što je rekord za poslednjih 15 godina, odnosno od 1999, objavila je u utorak američka Energetska informativna administracija (EIA). Trend rasta izvoza nafte započeo je 2013. i sada se nastavlja. Izvoz nafte iz SAD-a je pod strogim ograničenjima uvedenim nakon arapskih ratova i velike naftne krize sedamdesetih godina. Firme moraju da prođu vrlo složenu proceduru za dobijanje dozvola za ograničeni izvoz nafte. Skoro sva američka nafta koja se izvozi odlazi u Kanadu. EIA porast izvoza pripisuje većoj domaćoj proizvodnji nafte koja je u maju iznosila u proseku 8,4 mil. bd, što je najveći nivo u poslednjih 25 godina, javlja UPI.

Independent Statistics & Analysis

U.S. Energy Information
Administration

2013. i sada se nastavlja. Izvoz nafte iz SAD-a je pod strogim ograničenjima uvedenim nakon arapskih ratova i velike naftne krize sedamdesetih godina. Firme moraju da prođu vrlo složenu proceduru za dobijanje dozvola za ograničeni izvoz nafte. Skoro sva američka nafta koja se izvozi odlazi u Kanadu. EIA porast izvoza pripisuje većoj domaćoj proizvodnji nafte koja je u maju iznosila u proseku 8,4 mil. bd, što je najveći nivo u poslednjih 25 godina, javlja UPI.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

LUKoil pregovara o udelu u offshore polju u Gani

MOSKVA – LUKoil pregovara sa naftnom firmom Hess o kupovini njenog udela u offshore projektu u Gani, kojim rukovodi ta američka kompanija, prenose moskovski mediji informaciju dobijenu iz dva upućena izvora. „LUKoil je zainteresovan za projekat Deepwater Tano/Cape Three Points čiji je operater Hess," navodi jedan od izvora vesti koju za sada ni ruska ni američka kompanija ne žele da komentarišu. Polje se nalazi oko 70 km od obale Gane i 90% je u vlasništvu Hess-a. Američka kompanija za sada sprovodi pred-razvojne studije bloka, pošto je prošle godine uradila i sedmu bušotinu. Drugi citirani izvor navodi da LUKoil pregovara o kupovini značajnog dela vlasništva Hessa u polju.

Shell prodaje većinu udela u Woodside-u za 5 mlrd.\$

SIDNEJ – Royal Dutch Shell je saopštio u ponedeljak uveče da prodaje 19% udela u australijskom proizvođaču nafte i gasa, kompaniji Woodside Petroleum za oko 5 milijardi dolara. Shell, koji je najveći deoničar u Woodside-u sa udelom od 23,1%, objašnjava odluku delom strategije povećanja kapitalne efikasnosti kompanije i ne menja njeno gledanje na Australiju ... Deonice će biti prodane investitorima preko berze. RTTNews.com

Banka BNP predala američkim vlastima dokumentaciju o poslovanju sa naftnim kompanijama
LONDON – Francuska banka BNP Paribas (BNP), kojoj pretila potencijalna kazna od 10 milijardi dolara zbog kršenja sankcija SAD, predala je američkim vlastima dokumentaciju vezanu za višegodišnja poslovanja sa vodećim kompanijama na naftnom tržištu, saznaje **Reuters** od “tuceta bivših BNP insajdera i visokih trgovačkih menadžera”. Do sada se znalo samo to da

američke vlasti istražuju da li je BNP prekršio sankcije u poslovima vezanim za Sudan, Iran i Kubu. Izvori su rekli za Reuters da je BNP obezbeđivao lavoski deo poslova kineskih kompanija u trgovanju sudanskom naftom, kao i globalnim trgovačkim firmama poput Trafigure i Vitola koje su takođe bile uključene u te poslove. Reuters navodi da nije poznato da li je BNP predao dokumentaciju dobrovoljno ili na zahtev iztražilaca. Ni jedna od uključenih kompanija i institucija nije želela da komentariše ove informacije, a agencija iz upućenih izvora saznaje da francuskoj banci pretila kazna od 10 milijardi dolara, ravna bezmalo njenom ukupnom profitu iz 2013. Francuski ministar finansija kazao je 16. juna da pregovori o visini kazne idu ka „razumnijem“ nivou. Banci međutim pretila i kazna privremene zabrane poslovanjima sa dolarima.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Aleksandar Novak: EU tvrda prema prekograničnim projektima gde učestvuje Rusija

MOSKVA – Ministar energije Rusije rekao je u utorak da su neki njihovi parteri iz gasovoda Južni tok podlegli pritisku Evropske unije da suspenduju učešće u projektu. Aleksandar Novak je u

govoru na Svetskom naftnom kongresu u Moskvi rekao da je Evropska komisija zauzela tvrd stav prema prekograničnim infrastrukturnim projektima u kojima učestvuje Rusija. “Danas su neki od partnera iz Južnog toka pod pritiskom. Zatraženo je od njih da ne učestvuju u projektu dok se ne reše sporna pitanja o radu gasovoda. Posebno je bugarskim kolegama priprećeno da će im biti obustavljen pristup evropskim fondovima”, rekao je on. **Reuters**

Premijer: Slovačka može dnevno da dobija 90 mil m3 gasa iz EU

BRATISLAVA - Slovačka je u mogućnosti da, u slučaju potrebe, uvozi dnevno 90 miliona kubika prirodnog gasa iz Zapadne Evrope, rekao je premijer Robert Fico u ponedeljak. U obraćanju na press konferenciji sa češkim kolegom Bohuslavom Sobotkom i EU komesarom sa energiju Guenther-om Oettinger-om, Fico je takođe rekao da Slovačka ima rezerve gasa za potrošnju do jeseni i da za sada nije zabeležila bilo kakvo smanjenje uvoza tog energenta preko Ukrajine.

Reuters

Gasprom: EU kompanije nemaju pravo to da rade – EU: Postupak je „savršeno legalan“

BRISEL, MOSKVA - Istoga dana, Čelnik Gasproma Aleksej Miler rekao je da evropske kompanije „nemaju pravo“ da reverzibilnim tokom snabdevaju Ukrajinu gasom koji su prethodno uvezli iz Rusije, da bi u utorak Sabine Berger, portparol EU komisije za energiju konstatovala da je postupak reverzibilnog transporta gasa u Ukrajinu „savršeno legalan“. **AFP**

Nova tužba Gasproma protiv Naftogaza

MOSKVA - Gazprom će podneti novu tužbu protiv Naftogaz Ukraine Međunarodnom arbitražnom sudu u Stokholmu i tražiti odštetu od 18 milijardi dolara, rekao je čelnik ruske kompanije Aleksej Miler u intervjuu televizijskom kanalu Rusija 24. Trenutno je pred istim sudom postupak u kome Gazprom traži od Naftogaza kompenzaciju od 4,5 milijardi dolara, podseća **RIA Novosti**. Miler je rekao da će Gazprom da traži da mu se isplati za gas koji je Ukrajina trebalo da preuzme u skladu s ugovorom za 2012. i 2013. Tako će ukupna suma potraživanja biti preko 22 milijarde dolara.

Gazprom će dobiti avans od 25 milijardi dolara iz Kine

MOSKVA – Gazprom će dobiti avans od 25 milijardi dolara iz Kine, na osnovu nedavno sklopljenog mega ugovora o isporukama gasa toj zemlji u naredne tri decenije u vrednosti 400 milijardi dolara, najavio je potpredsednik ruske kompanije Aleksandar Medvedev. Kako prenosi **Wall Street Journal**, on je istovremeno nazvao potpunom besmislicom tvdnje da posao sa

kineskim CNPC-om nije profitabilan za Gazprom. Medvedev je rekao da će na tom poslu Gazprom napraviti dobar posao, ali je odbio da obelodani cenu gasa koju je Gazprom odobrio CNPC-u, a što je bio predmet višegodišnjih teških pregovora. Rekao je da će avans od 25 milijardi dolara pomoći gradnji gasovoda Snaga Sibira, koji

će od 2017. transportovati gas iz netaknutih polja u istočnom Sibiru do glavnih potrošačkih centara u Kini. U sredu je iz Gasproma saopšteno da gradnja gasovoda Snaga Sibita počinje u avgustu ove godine.

EU odbacila plan gradnje dva LNG terminala u Finskoj i Estoniji

HELSINKI – Finska i Estonija moraće da se vrate projektu izgradnje jedinstvenog terminala za utečnjeni prirodni gas, pošto je Evropska komisija saopštila da predlog gradnje dva LNG terminala neće dobiti finansijsku podršku Brisela. Dve zemlje su u februaru zajednički predložile gradnju dva nova LNG terminala sa obe strane Finskog zaliva, sa gasovodom koji bi povezivao dve zemlje. „Evropska komisija nije odobrila taj predlog“, kazala je u sredu Esa Harmala iz ministarstva privrede Finske. Ona je dodala da će narednih par meseci pokušati da se nađe rešenje za ,model dva terminala. Jedinstven LNG terminal bi koštao oko 500 miliona evra, procenjuju analitičari, dok bi gasovod kojim bi Finska i Estonija delile uvezeni LNG koštao nekih 100 miliona evra. EU bi mogla da pokrije 40% troškova gradnje regionalnog terminala. **Reuters**

Počelo suđenje za dokapitalizaciju Energopetrola

SARAJEVO - U Sarajevu je u utorak započeo sudski postupak protiv bivšeg premijera Federacije BiH Nedžada Brankovića i još osam drugih bivših visokih funkcionera koji se terete da su sklapanjem ugovora s hrvatsko-mađarskim konzorcijumom INA-MOL o dokapitalizaciji naftne firme Eneropetrol oštetili FBiH za oko 16,5 miliona evra. Branković i osmoro članova komisije za

sprovedenje dokapitalizacije Energopetrola, tokom koje su INA-MOL pre osam godina stekli udeo od 67%, terete se za sklapanje štetnog ugovora, pomaganje pri sklapanju štetnog ugovora i nesavestan rad u službi, što odbrana u celini odbacuje. Bivši direktor Energopetrola Namik Bušatlić rekao je da sklopljeni ugovor nije bio

štetan za firmu nego da ju je spasao od propasti.

Zahtev za pokretanje istrage o dokapitalizaciji Energopetrola podnela je pre sedam godina finansijska policija FBiH. INA i MOL su pre osam godina kupili 67% vlasničkog udela u sarajevskoj naftnoj firmi i tako su preuzele i veliki naftni terminal u blizini Sarajeva i mrežu benzinskih stanica. Cena je bila 112,5 miliona evra, s tim da je 37,5 miliona bilo namenjeno preuzimanju većinskoga vlasničkog udela, a ostatak se odnosio na planirane investicije koje do danas u celosti nisu realizovane. Federacija BiH zadržala je vlasnički udeo od 22% koji od prošle godine pokušava da proda preko sarajevske berze. Preostalih 11% udela u Eneropetrolu u vlasništvu je malih akcionara. **SEEbiz**

Presuda Sanaderu putuje u Ženevu - sledi suspenzija deoničarskog ugovora iz 2009?

ZAGREB - Vlada Hrvatske će ovih dana dostaviti Komisiji UN za međunarodno pravo pravosnažnu presudu Ivi Sanaderu za primanje mita od MOL-a. Zagreb je ranije od te komisije zatražio arbitražu i poništavanje izmena međudeoničarskog ugovora s MOL-om. Istovremeno, će hrvatsko državno tužilaštvo (DORH), saznaje u utorak nezvanično Novi list, dostaviti i Trgovačkom sudu u Zagrebu zahtev da se MOL-u u Ini privremeno suspenduju većinska upravljačka prava jer su, kako je sud utvrdio, rezultat dogovora čelnika mađarske kompanije Žolta Hernadija i bivšeg hrvatskog premijera. MOL ima 49% udela u Ini, a nije jasno kako će se posle poništavanja ugovora iz 2009. upravljati hrvatskom naftnom kompanijom, ako se sve vrati na 2003., kada je MOL imao odgovornost za finansije. Prava upravljanja kompanijom imala je tada sedmočlana Uprava, od kojih je pet imenovala Vlada, uključujući i predsednika Uprave, a dva člana imenovao je MOL. MOL je tada imao pravo veta na određene odluke uglavnom vezane za investicije i raspolaganje dugoročnom imovinom firme.

Hrvatska: Uskoro tenderi i za onshore istraživanje nafte

ZAGREB – Vlada u Zagrebu planira da u drugoj polovini godine objavi tender za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa u kontinentalnoj Hrvatskoj, prvenstveno uz reku Dravu i u istočnoj Slavoniji, rekao je u utorak ministar privrede Ivan Vrdoljak. On je na jednom skupu o energetske politici kazao da je tzv. data room za kontinentalni deo Hrvatske otvoren 2. juna i da bi istraživanja uz reke Drava i Sava bila tek "prva runda". Nakon nje, za par meseci sledilo bi tender za ostatak srednje i severne Hrvatske, dok bi 2015. na red došli Dinaridi. [Lider.hr](#)

Energiean Oil & Gas: Nafte i gasa ima svuda oko podmorja Crne Gore

PODGORICA - Grčka kompanija Energiean Oil & Gas, koja u konzorcijumu sa Britancima konkuriše za tri bloka za eksploataciju nafte i gasa u podmorju Crne Gore, navela je podgoričkim Vijestima da se prijavila jer nafte "ima svuda u okruženju". Na nedavni tender za istraživanje podmorja

Crne Gore javilo se šest kompanija u okviru tri konzorcijuma - Marathon Oil i OMV, Eni i Novatek i Energiean sa Mediterranean Oil and Gas. Podgoričke Vijesti su svakoj uputile ista pitanja o namerama i sadržaju ponuda, ali je samo Energiean dostavio odgovore. Iz OMV je saopšteno da ne žele komentarisati ponudu, ali da uvek traže nova eksploatacijska polja. Iz Marathon Oila je rečeno da čekaju kraj godine i odluku o dodeli ugovora i da ne mogu dati komentare.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**